



■ Himalayismoa 2000. urtean nolakoa izango den eta izan behar duen eztabaidazuten Erhard Loretan, Jean Troillet, Felix Iñurrategi, Amaia Aranzabal, Juanjo San Sebastian eta Mari Abregok. ■ Galdakaoko Gangurenak antolatutako mahaingurua

Etorkizuneko himalayismoa eztabaidagai

Loretan, Troillet, Iñurrategi, Aranzabal, Abrego eta San Sebastian izan ziren solaskide

R. OLASAGASTI / GALDAKAO

Nolakoa izango da 2000. urteko himalayismoa? Hitz-asper-tu luzerako bidea ematen duen galdera da dudarik gabe. Itan horren inguruan mintzatzeko egungo himalayistak aurreratu-tenetako zenbait bildu ditu berriki Galdakaoko Ganguren mendi taldeak. Erhard Loretan, Jean Troillet, Mari Abrego, Juanjo San Sebastian, Amaia Aranzabal eta Felix Iñurrategi eseri ziren mahaiaren inguruan. Solaskideak bat etorri ziren hainbat puntutan; beste batzuetan, oster, ez. Halaz ere, 2000. urteko himalayismoa nolakoa izango den agertu baino gehiago, nolakoa izatea gustatuko litzaikeen azaldu zuten.

Txema Urrutiak —bikain moderatzaile lanetan— zaharrenari, Mari Abregori, eskatu zion hasteko. Himalaya esan eta «beldurra» izan zen nafarraren hurrengo hitza: «Lehen, Dhaulagirin hasi ginenean-eta, beldurra sentitzen genuen menditar horien parean jarrita. Orain, berriz, errespetua gordetzen den arren, beldur hori desagertu egin da. Himalayan gauzak egiteko erak aldatu egin dira agian, baina sakoneko arrazoiek hor jarraitzen dute».

LORETAN: Erhard Loretanek, hitz «AZKARTASUNA OINARRI» gutxiko gi-

zona bera, zuzenean jo zuen harira: «Ni beti saiatsu izan naiz gauza berriak egiten, gailur eta ertzak kateatzen, bide berriak egiten saiatzen, azkartasunean oinarritzen. Gure estiloa hori da eta inor gutxi jarraitu du, baina hala ere, gu ez gara saiatsu jendeak dioen bezala Everesteko esprinterrak izaten». Hitz gutxi baina mamitsuak. Suitzarraren ostean, Felix Iñurrategi aurreko belaunaldiak ezarritako muga bi gogoratu zituen: «Batetik Himalayara joatea asko mitifikatu zuten, oso gutxioren eskura dagoen gauza balitz bezala. Beste-tik, ordea, asko erraztu zigiten bidea. Gu ere, ahal izan dugun neurrian, era arinean eta azkarrean saiatsu gara gailurretara igotzen».

Amaia Aranzabalek emakumeek azken aldian Himalayan bete duten eta betetzen ari diren lekuaz egin zuen berba. «Badira urte batzuk emakume euskaldunak mendi altuetara joaten hasi zirenetik eta Himalayako espedizioetan ere, ugariago dira eta izan-o dira aurrerantzean». Aurrez inork aipatua zuen gaur egu-

nean zerbait berritzailea egiteko alpinismoarako bizi behar dela eta honi loturik azpeitiarrak mendizaletasuna bizimodu «ezberdina» dela aipatu zuen; «zaletasun hutsetik harantzago doana».

Jean Troilletek hartu zuen ondoren hitza, eta aurrez Loretanek egin bezala, euren filosofia berezia argitzen jarraitu zuen: «Gure azken muga bilatzen saiatzen gara beti, eta oraindik aurkitu ez dugunez, aurrera goaz muga horren bila». Suitzar bi hauek, ordea, ez dute beharbada mugarik izanen, «motibazio indartsua izanez gero dena baita posible», adierazi zuen-eta geroxeago Loretanek. Dena den, eta honetan Troilleti arrazoi eman behar, «egungo munduan gero eta gutxiago dira abentura bilatzeko lekuak; niretzat inor pasatu ez den lekutik pasatzea, hori da benetako abentura». Abentura eta himalayismoa, ordea, oso modu berezian ulertzen dute bi hauek, Loretan entzun besterik ez dago bestela: «Horma batean sartzen naizenean gaizki pasatzen noa, nire muga ezagutuz; izan ere, gauza erraz guz-

tiak eginak daude dagoeneko».

Eta Juanjo San Sebastian, sar-reratxo egin ondoren, bat etorri zen Loretanekin. «Hurrengo urteetako himalayismo berritzailearen iturri nagusia, ausardia izango da. Argi, ordea, bi hauek edo Kurtykak egiten duena oso gutxioren esku dago-eta». Bilbotarraren ustez, etorkizuneko aktibitate interesgarriek ezaugarri hauek izango dituzte: zortzimilako muga gainditu gabe zazpimilako altuetan horma zailak eta konpromezu handikoak eskaltzea. Suitzar armiarma, Loretan, ez zen guztiz bat etorri Juanjorekin. «Niretzat zortzimilako muga hori magikoa da eta hortik gora daude gauzarik zailenak».

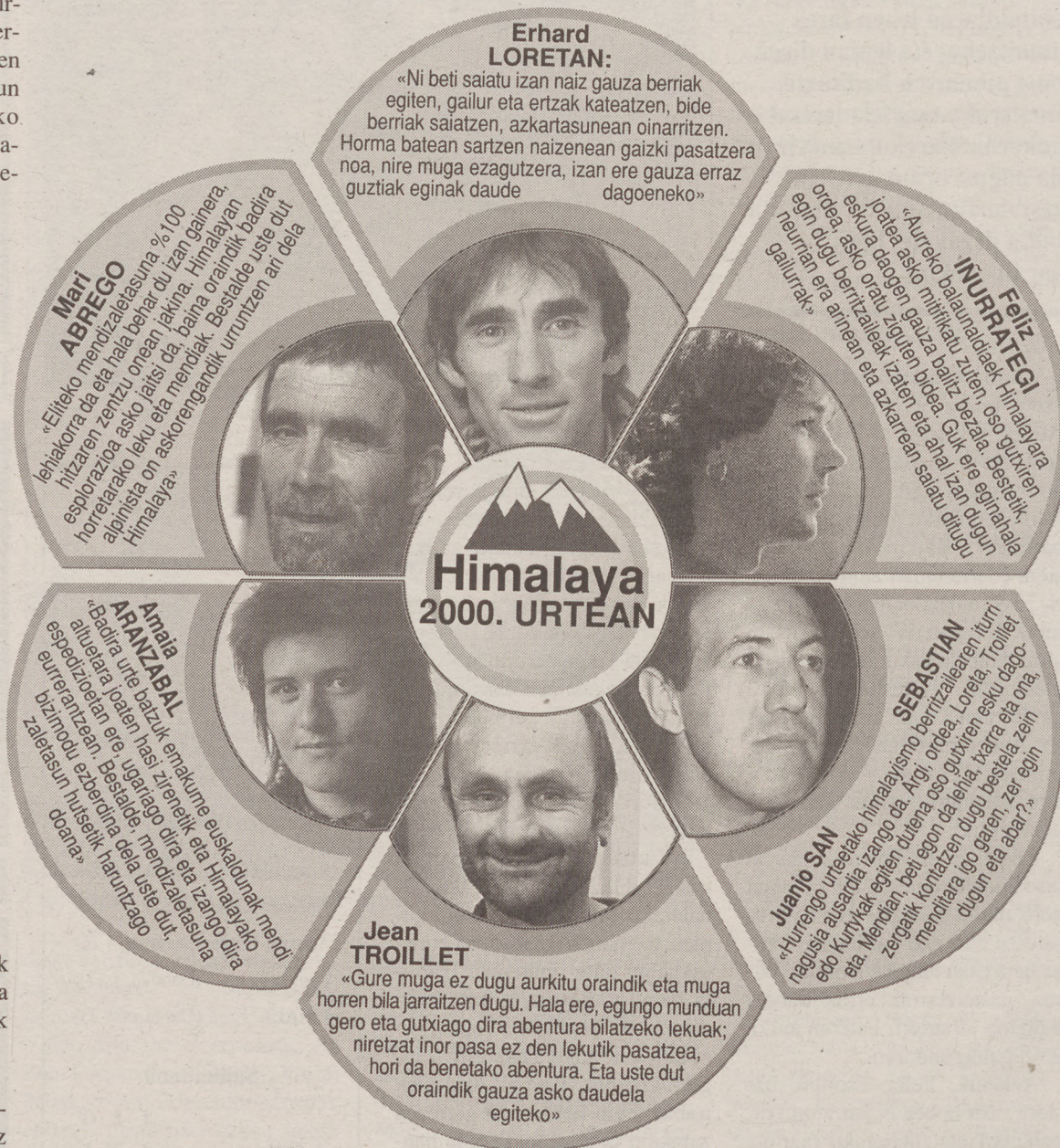
LEHIAKORTASUNA GORA ETA BEHERA

Baina arratsaldeko gairik eztabaidagarriena lehiakortasuna izan zen, mendian lehiakortasunik ote dagoen edo ez. Mari Abregok mendigoizaletasuna «% 100 lehiakorra dela» bota zuen «eta hala behar du izan gainera, hitzaren zentzu onean, jakina». Loretan, ordea, zeharo

kontra azaldu zen: «Lehiakortasuna komunikabideek sortzen dute. Ni mendira ez noa inorekin lehiatzera, sentsazio berriak ezagutzera baizik». Juanjok, bi ikuspuntuak ulertzen zituela esan ondoren, bere iritzia azaldu zuen: «Lehia beti izan da, ona eta txarra; mendira igotzen gara hor dagoelako, baina gero jendeari kontatzen diogu zer egin dugun eta zer ez».

Himalayako eta batik bat Everesteko kutsadura gutxitzeko Loretanek aspaldidanik aldarrikatzen duen neurria —«oxigeno artifiziala galaraztea»— eztabaidagai bihurtu zen, Kepa Lizarraga sendagileak ondo gogor-razatu zuenez, «arrisku faktore bihur daitekeelako». Horri buruzko erabakia ez da erraza, eta «gai ez dena ez dadila joan», arrazoi kaskarra izan liteke, zortzimilatik gora mendigoizaleek beraiek sarri dioten bezala «edozer gauza gerta baitaiteke».

Bukaeran, telebista zuzenean sartuko den garaian atarian gaudela gaineratu zuen Txema Urrutiak eta gutxi-gehiago kontra agertu ziren seiak.



IBILALDIAK

▼ Apirilak 9

Laudio (Goikogane): eskola-haurren probintziako XVII. ibilaldia. Ibilbidea: Laudio, Goikogane, Santa Luzia, Lujamendi, Laudio. Informazioa: 13 35 17 672 50 21.

▼ Apirilak 13tik 17ra

Andoain (Euskalduna): Paleotriako Alto Carrionera. Tel: 59 22 32.

Gasteiz (Bagare): Gasteiztik Iruñera mendiz mendi. Tel: 25 10 84.

Zarautz (Pagoeta): Iparraldeko mendietara irteera. Hainbat zer-harkaldi eginen dira. Tel: 13 29 11.

Iruñea (Nafar Federazioa): Iratxondarribia, gazteentzako zer-harkaldia. Informazioa: 10 78 41 11.

Bera (Jarrai): Bera, Gorramendi, Donibane-Garazi martxa, eta doren Aberri Eguna Maulen.

Gasteiz (Manuel Iradier): Andorrra. Pic Nord eta Certascan igotzea. Tel: 28 65 32.

Bilbo (Juventus): Granadara. Tel: 415 19 90.

Santurtzi (Bihotz-Gaztea): Ayllon mendizerrara (Guadalajara). Trapagarango Larrañeta taldeak ibilaldi bera egingo du. Tel: 483 69 46.

Erreterria (Urdaburu): Pirinioetako Aran bailarara. Eskiatzaileek Baqueira Bereten izan dute aukera. Tel: 52 78 79 eta 51 69 90.

Gasteiz (Gasteiz M. T.): Hegokialdeko mendizerrara (Almeria). Tel: 25 03 54.

Urnieta (Sarriok): Europako Mendietara.

Bilbo (Eguzki-Lorea): Sallent de Gallego, Piedrafita, Balaitus. Tel: 412 27 38.

Ermua (Artarrai): Kantabriako mendizerrara.

Galdakao (Ganguren): Cazortako mendizerrara (Jaen). Tel: 456 23 26.

Gernika (Goi-Zale): Sierra Nevada.

Portugalete (Ganerantz): Huescar, Las Palomas... Grandera. Tel: 461 54 05.

Altsasu (Mendigoizaleak): Coto de Leizaola.

▼ Apirilak 16

Urretxu-Zumarraga (Ostadar): Valderejoko Parke Naturalera.

EMANALDIAK

▼ Apirilak 6-7

Hondarribia (Olagarro): bihar 'Denali' Xinboren Alkainen eskutik eta etzi 'Everest' eta 'Gasherbrum' Xabier Erro eskainia. Saindua Gaztetxean 20.00etan.

Lasarte (Batasuna K. K. T.): bihar 'Irati, izanaren mugari' Josu Eizagirren proiektioa. Batasunaren egoitza 20.00etan.